

Број на Службен весник: 196/2014
Датум на објавување: 26.12.2014

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14 и 132/14), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.12.2014 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ХИВ/СИДА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

I. Вовед

Годишната програма за заштита на населението во Република Македонија од синдромот на стекнат недостаток на имунитет - ХИВ/СИДА за 2015 година ќе се спроведе согласно со предвидените стратешки насоки на Националната стратегија за превенција од ХИВ/СИДА и препораките од организациите на Обединети Нации.

Програмата ќе продолжи да финансира компоненти од Националната Стратегија за превенција од ХИВ/СИДА, кои досега не беа финансирани со Програмата за ХИВ/СИДА во Република Македонија, подржана со Глобален Фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија. Во исто време, програмата ќе започне со финансирање на компоненти од Стратегијата за кои Република Македонија се обврзува да превземе дел од финансирањето на програмата за ХИВ/СИДА финансирана од Глобалниот Фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија, пред се во делот на интервенциите насочени кон групите под најголем ризик.

II. Моментална состојба

Стапката на преваленцата на ХИВ се задржа на ниско ниво во Република Македонија вклучувајќи ја и преваленцата помеѓу популацијата за која се смета дека е под најголем ризик. До декември 2014 година, вкупно 232 лица се регистрирани како случаи на ХИВ/СИДА.

Во најголем дел од регистрираните случаи пријавиле дека се инфицирале преку хетеросексуален начин на пренос.

Веројатно е дека другите начини на пренос, како на пример, мажи кои имаат секс со мажи (МСМ) и интравенски корисници на дроги (ИКД) не се пријавуваат во целост. Повеќе од три четвртини од пријавените случаи 84,6% се лица кои живеат во град и 15,4% во село.

Повеќе од една половина од случаите се пријавени во последниве 8 години. Најверојатно е дека зголемениот број на регистрирани лица се должи и на зголемената достапност на службите за доброволно доверливо советување и тестирање (ДДСТ) во земјата воспоставени во 10-те Центри за јавно здравје или зајакнати преку грантот од Глобалниот Фонд за борба против СИДА, туберкулоза и маларија.

III. Цели на Програмата

Оваа програма ги структурира активностите според следните стратешки цели од Националната стратегија за превенција од ХИВ/СИДА и тоа:

- 1) Координација и развивање на капацитети;
- 2) Собирање и употреба на стратегиски информации;
- 3) Превентивни стратегии и активности за целни групи и популации под најголем ризик;
- 4) Обезбедување на третман, грижа и психосоцијална поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА.

Координација и развивање на капацитети

Координација и развивање на капацитети опфаќа задачи поврзани со планирањето на програмските активности: подготовка и избор на организации за имплементација на програмата и прибирање, анализа и одобрување на годишни работни планови со буџети на сите чинители кои ја имплементираат програмата за ХИВ/СИДА, како и нивно редовно следење и проценка во текот на целата година:

Имплементатори на задачите во оваа стратешка област се:

- Институтот за јавно здравје на Република Македонија;
- Центрите за јавно здравје (Скопје, Тетово, Куманово, Охрид, Велес, Битола, Кочани, Струмица, Штип и Прилеп);
- Универзитетската Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби;
- Институтот за епидемиологија при Медицинскиот факултет - Скопје;
- Комисијата за ХИВ/СИДА.

2) Собирање и употреба на стратегиски информации

Собирање и употреба на стратегиски информации опфаќа задачи поврзани со прибирање и обработка на стратегиски информации врз основа на кои се имплементира програмата, како и за идно планирање на интервенциите во согласност со епидемиолошките и бихејвиоралните податоци:

Имплементатори на задачите во оваа стратешка област се:

- Единицата на Глобалниот Фонд за борба против СИДА, туберкулоза и маларија која е одговорна за развивање методологија, теренско истражување анализа на податоците и подготовка на извештаи, во соработка со Институтот за јавно здравје на Република Македонија и Институтот за епидемиологија при Медицинскиот факултет Скопје.

3) Превентивни стратегии и активности за целни групи и популации под најголем ризик и млади

Превентивни стратегии и активности за целни групи и популации под најголем ризик опфаќа задачи за превенција на ХИВ/СИДА помеѓу групите под најголем ризик и кај младата популација:

Задачи на јавно здравствените установи од кои дел ќе се реализираат во рамките на постоечките буџети на јавните здравствени установи:

- Вршење на доброволно и доверливо советување и тестирање (ДДСТ) на лица, со цел да

се утврди инфекција со ХИВ вирусот;

- Дефинитивна лабораториска дијагноза за носителство на ХИВ за дефинитивна конфирмација;
- Тренинг на здравствените работници за ризикот и заштитата при професионална експозиција на ХИВ/СИДА/ХЦВ
- Спроведување на стручни предавања во училиштата за превенција на ХИВ/СИДА и сексуално преносливи инфекции помеѓу младата популација.
- дистрибуција на кондоми кај ризични целни групи и популации под најголем ризик и млади

Имплементатори на задачите во оваа стратешка област се:

- Институтот за јавно здравје на Република Македонија;
- Центри за јавно здравје (Скопје, Тетово, Куманово, Охрид, Велес, Битола, Кочани, Струмица, Штип и Прилеп);
- Универзитетска Клиника за инфективни болести и фебрилни болести;
- Институт за епидемиологија при Медицински факултет Скопје
- Граѓански сектор кој е вклучен во програмата на Глобал Фонд.

4) Обезбедување на третман, грижа и психосоцијална поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА

Обезбедување на третман на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА ги опфаќа следните задачи:

- Задачи на Универзитетска Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби
- Набавка на антиретровирусна терапија за лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и тестови за следење на ХИВ инфекцијата според доставените побарувања за терапија од Универзитетската клиника за инфективни болести и фебрилни состојби;
 - Администрирање на антиретровирусна терапија за лицата кои живеат со ХИВ/СИДА

Имплементатор на задачите во оваа стратешка област е:

- Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби.

IV. Мерки кои треба да се превземат за подобрување на состојбите

Со цел да се задржи состојбата на ниска преваленција на ХИВ во земјата, потребна е континуирана имплементација на Националната Стратегија за ХИВ/СИДА во однос на предвидените работни планови. Активностите од овие планови треба да се финансиски поддржани од тековната апликација добиена од Глобалниот фонд за ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија 2012-2016 како и од оваа програма.

V. Потребни финансиски средства (обем, цена и вкупни средства) Табела 1

Бр.	Активност	Извршител	Количина	цена	вкупно
1.	Набавка на антиретровирусна терапија за лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби	/	/	16.000.000,00
2.	Тестови за следење на ХИВ инфекцијата	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби	/	/	2.000.000,00
3.	Спроведување на акредитација на граѓански организација (изработка на стандарди и формирање на регистар на граѓански организации) како имплементатори на Програмата за заштита на населението од ХИВ/СИДА.	МЗ	1	47.000,00	47.000,00
3.	Вршење на доброволно и доверливо советување и тестирање (ДЦСТ) на лица, со цел да се утврди инфекција со ХИВ вирусот	Институтот за јавно здравје на Република Македонија	200	500,00	100.000,00
4.	Вршење на доброволно и доверливо советување и тестирање (ДЦСТ) на лица, со цел да се утврди инфекција со ХИВ вирусот	10Центри за јавно здравје по 100 теста	1000	500,00	500.000,00
5.	ДСТ кај новооткриени пациенти со туберкулоза	Институтот за јавно здравје на Република Македонија	270	500,00	135.000,00
6.	Дефинитивна лабораториска дијагноза за носителство на ХИВ за дефинитивна конфирмација	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби	25	5.000,00	125.000,00
7.	Дефинитивна лабораториска дијагноза за носителство на ХИВ за дефинитивна конфирмација	Институтот за јавно здравје на Република Македонија	25	5.000,00	125.000,00

8.	Спроведување на стручни предавања во училиштата за превенција на ХИВ/СИДА и СПИ помеѓу младата популација	10- Центри за јавно здравје	300 предавања	4.000,00	1.200.000,00
9.	Печатење на флаери за едукација за превенција од ХИВ/СИДА/СПИ на млади лица	10-ЦЗЗ	40.000	5,00	200.000,00
10.	Набавка на кондоми и лубриканти за ризични групи	Министерство за здравство	1	600.000,00	600.000,00
11.	Активности за превенција на ХИВ помеѓу МСМ, СР и ЛИД и активности за грижа и поддршка на лицата коишто живеат со ХИВ	Акредитиран и граѓански организации	14	12.000	168.000,00
12.	Тренинг на здравствените работници и млади лекари за ризикот и заштитата при професионална експозиција на ХИВ/СИДА/ХЦВ	Институт за епидемиологија – медицински факултет	20 работилници /опфатени 600 здравствени работници	30.000,00	600.000,00
13.	Спроведување на истражувачка студија “Ставови на здравствени работници за условите за професионална заштита од ХИВ/ХЦВ инфекција во здравствени средини“	Институт за епидемиологија – медицински факултет	Спроведена студија	200.000,00	200.000,00
1-13	Средства обезбедени од основниот Буџет	/	/	/	20.000.000,00
	Буџет на самофинансирачки активности на Министерството за здравство	/	/	/	2.000.000,00
	Вкупно	/	/	/	22.000.000,00

VI. Финансирање (извори на обезбедување на средствата - Буџет на Република Македонија, донации и други извори)

Програмата ќе се реализира во рамките на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2015 година, од кои 20.000.000,00 денари од основен буџет, 2.000.000,00 денари од буџетот на самофинансирачки активности и 151.775.000,00 денари од буџет на донации.

За потребите на финансирањето на имплементацијата на Националната Стратегија за ХИВ/СИДА на Република Македонија, за фискалната година во 2015 се обезбедени средства од грантот поддржан од Глобалниот фонд за ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија (Табела 2), според следната динамика на употреба на средствата:

Средства - донација за ХИВ/СИДА кои се обезбедени од страна на Глобален Фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија - Табела 2

Табела 2

Опис на буџетска категорија	Износ во МКД
Човечки ресурси	57,658,000
Техничка помош	7,704,000
Обуки	6,543,000
Здравствени продукти и опрема	7,398,000
Лекови и фармацевтски производи	35,138,000
Трошоци за набавки	0
Инфраструктура и опрема	3,790,000
Печатени и комуникациски материјали	5,764,000
Следење и проценка	2,984,000
Поддршка на клиентите	7,023,000
Планирање и администрација	5,390,000
Трошоци за канцеларија/Режиски трошоци	12,003,000
Останато	380,000
ВКУПНО во МКД:	151,775,000

VII. Извршители на Програмата

Извршители на Програмата за заштита на населението од ХИВ/СИДА во Република Македонија за 2015 година се Министерство за здравство на Република Македонија, Комисијата за ХИВ/СИДА, Институтот за јавно здравје на Република Македонија, Центрите за јавно здравје, Универзитетската клиника за инфективни болести и фебрилни состојби, Институт за епидемиологија при Медицински факултет Скопје.

VIII. Доставување на Годишни извештаи и рокови

Распределбата на средствата по Програмата ќе ја врши Министерството за здравство на Република Македонија, квартално на јавните здравствените установи извршители на активностите, врз основа на доставени фактури изготвени според приложените формати за изготвување на фактури со уредно пополнети извештаи за имплементација на активностите, поддржани со останати материјали (фотографии, аудио и видео снимки, написи, списоци на учесници, докази за извршена набавка, договори и друго).

IX. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евулација)

Следење на спроведувањето на Програмата за заштита на населението од ХИВ/СИДА во Република Македонија за 2015 година, врши Министерството за здравство на Република Македонија.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.42-10030/1
21 декември 2014 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.